

Uši a Vítr

ROZHOVOR • SÉPIOVOU KOSTÍ • MÚZY MEDÚZY • DÝMEM • FILMOVÉ OKÉNKO • TRAUMERŮV SLOUPEK • PODIVUHODNÉ NECESTY
SVJET PODLE KVĚTUZORA • MIKYHO ZÁPISNÍK • KOMIKS • KYJOVSKÝ BIGBÍT • DÍLNA • POVÍDKY • DŮKAZY • ZÁPISKY BÁSNÍKA ULICE • OHEŇ NA STŘEŠE

Rozhovor: Marta Kovářová

Marta Kovářová, rozená Svobodová, brněnská diva, zpěvačka, textařka, kytaristka a výtvarnice kapel Budoár staré dámy (od roku 1998) a Furré (2004–2012). Narozena roku 1983 v Brně, kde vystudovala FaVU a Přírodovědu, nyní žije na vesnici V Dolní Cerekvi na Vysočině, ale do Brna stále dojíždí, minimálně na zkoušky s Budoárem.

Marta Kovářová, 2008, foto Staňa Vanoha

Jeden z prvních koncertů jste měli v létě 2001 na Krákoru a vezli vás tam ještě rodiče. Jak jsi tehdy prožívala hraní mezi „androši“ jako Idiot Cru-soe, Anna Burešová či Jiříkovo vidění? Jak jste se vůbec o Krákoru doslechli? A jaké byly vlastně začátky Budoáru?

Bez našich by to nešlo. Vůbec nechápu, jak v tom hluku, který jsme s bráchou v dílně vydávali, rozpoznali nějaké kvality a ambice. Možná jen měli radost, že spolu s bráchou něco společně tvoříme, místo aby-chom se chytli nějaké blbě party. A když jsme hlučeli, věděli, že jsme „v pořádku“ doma. Mamka mi tajně v práci tiskla na jehličkové tiskárně tabulatury Nirvany a tata nám koupil nástroje a komba. V té době to bylo všechno hrozně drahý a nedostupný. Většinu jsme sehnali v bazaru „u cigána v Krpoli“, kde jsme si to všechno koupili i podruhé, když mamce vykradli auto. A protože ještě nikdo z nás nebyl dospělý, no tak nás rodiče na koncerty vozili.

Potulný dělník Dvacátý ročník

Ve dnech 22. – 23. října 2021 proběhne v prostorách brněnského klubu Unleaded Coffee na ulici Hybešova jubilejní odložený 20. ročník festivalu poesie Potulný dělník. Součástí festivalu budou křty knih, jež nebyly pokřtěny kvůli covidu.

pátek 22. října:

- 18:30 **Ťovajz & spol.** (básně Miloše Kólbela, zhudebněná poesie / Brno)
- 19:30 **Pavel Šuhájek** (autorské čtení / Jiřkovice)
- 19:45 **Věra Rosí** (autorské čtení / Brno)
- 20:00 **Stylus** (křest knihy Bustobludoblázinec / Praha)
- 20:30 **Tady tady** (čerstvá hudební fúze Jana Lamrama a Bystry / Brno)
- 21:15 **Tomáš Lotocki** (autorské čtení / Brno)
- 21:30 **Ivan Petlan** (autorské čtení / Brno)
- 21:45 **Marek Timko** (křest Hostimilovy kroniky / Ostrava)
- 22:15 **Budoár staré dámy** (alternative-rock / Brno)
- 23:30 **Betonovej bez** (alternative-rock / Brno)

sobota 23. října:

- 17:30 **Marek Lutka: Jenny v beztříci citů** (film / Roudnice nad Labem)
- 19:00 **Radim Babák** (akordeonista / Brno)
- 19:40 **Ivan Motýl, Eli Tiliu Motýlová** (autorská čtení / Ostrava)
- 19:50 **Petr Hruška** (autorské čtení / Ostrava)
- 20:00 **Roman Polách** (autorské čtení / Ostrava)
- 20:30 **Sbor hudby** (alternative-experimental / Valašské Meziříčí)
- 21:30 **Milan Kopulety** (křest knihy Stříhání větví / Rapotice)
- 21:45 **Básník Ticho** (autorské čtení / Slaný)
- 22:15 **Idiot Crusoe** (legenda brněnského undergroundu)
- 23:30 **Die Retardovaný koksoflyn** (protistátní filharmonie / Brno)

Křest nových titulů na festivalu Potulný dělník: Milan Kopulety – Stříhání větví, Stylus – Bustobludoblázinec, Tímotej Mara – Fragments z Hostimilovy kroniky

Vytleskávání starých hitů je jako nucení dospěláka hrát si s bagříkem

Já myslím, že nás někde objevil Fido a začal tahat na tyto androš akce. Vzhledem k tomu, že to byly v tu dobu téměř jediné akce, kde jsme hráli, myslela jsem si, že takhle vypadají všechny festivaly, kde bychom mohli hrát, a že tedy mezi tyto kapely nějak patříme... jó, jasně, jen že jsme možná trochu mladší a máme víc vlasů... ale tak, každé nějak začíná!)

Brácha vždycky zapadl na festácích úplně skvěle, já jsem máničky poučovala o tom, že nemají kouřit, pít a brát drogy, že jim to škodí a občas někomu zahrabala jointa, když mně nějaký nabídl. Holky většinou zůstávaly v autě a pouštěly si svoji hudbu... a že je máme zavolat, až budeme s koncertem na radě...

Takže Fido v tom měl prsty, to je mu podobné a hlavně dobře, že tak... Co jsi vlastně v té době poslouchala a četla? Jaké byly tvé hudebně-literární vzory? A shodli jste se na nich s bráchou či jste do kapely přitáhli každý svoje vlivy?

Povídky z vesmíru – výbor ruského sci-fi, Hrabala, Bondyho. Ale obecně mi beletrie přišla vždycky hodně tlustá a hustá, a já byla (a furt jsem) hodně rozkmitaná. V dírách od jednoho k druhému čtení většinou zapomenu, o čem jsem četla minule, a tak tloušťka knih ještě nabývá na síle. Proto mi asi vyhovují básnické sbírky. Báseň, šup, a dojem. Buď jo, anebo ne. Když už jsme měla přečtené nejtenčí svazky v knihovně rodičů fyziků, kde se k bichlím kvantové mechaniky tulil třeba Jesenin nebo Majakovský, chodila jsem do knihkupectví, a tam si, zcela náhodně, dojem ano, nebo ne, hledala „své textáře“. Tak jsem si objevila třeba skvělého Karla Šiktance!

Co se hudebních vzorů týče, tak nás rodiče s bráchou brali třeba na Pluto, Bittovou, v autě cestou na chatu jsme poslouchali s tatínkem Dunaj, BeeGees a R.E.M., a tak jsme to nějak přirozeně nasáli a žrali. Já taky chodila „na živáky“ k výduchu sklepního prostoru Červeného kostela poslouchat zkoušky brněnské kapely Čvachtavý Lachtan. Ty jsem milovala nejvíc. Brala jsem na tyto tajné poslechovky i spolužačky z gymplu, ale těm obvykle s brněnskou alternativou postačilo jedno setkání.

Holky z kapely, Dáša a Evička, měly zcela jiný hudební vkus. Basistka Dáša žrala country a bluegrass, Roberta Křestána a Druhou travu, Johnnyho Cashe, houslistka Evička jela disko a dokázala zazpívat úplně všechno, co hrálo v rádiu, paně fungovala i v plesové kapele svýho táty. Syntézou těchto vlivů vznikaly aranže k našim písním. Prostě super!)

Dlouhodobě si všímám tvého vytríbeného literárního vkusu ve tvých skladbách – často zhudebňuješ poesii Karla Šiktance, dále Sergeje Jesenina, Jana Skácela, Václava Hraběte, na první desce Furré jste s Martinem Evženem Kyšperským zhudebnili i báseň Láska Jiřího Mahena, nově spolupracuješ s básníkem Luborem Kasalem, který psal veškeré texty na poslední desce Kostřičky...

Vytríbený vkus!:) Ach, ty jsi milý. Ale výběr básníků je hodně nahodilý. Věřím, že by se mi toho mohlo líbit mnohem víc, kdybych scénu sledovala pečlivěji. I když, mám na to teď lidi!!:) Můj muž, taky tajně básník, vyhledává různá autorská setkání, čtení a Kvílení, čte taky Tvar, který mu objednávám u Ježíška. Když se mu něco líbí, co si myslí, že by se líbilo i mě, nabídne mi – přečti si tohle. Tak mi našel Lubora Kasala! V té době jsem nebyla schopna napsat text, za kterým bych si stála. A když jsem četla Kasala, říkám si: týt jo, takhle bych chtěla psát já, kdybych byla šikovnější, než jsem já! Nadšená jsem zhudebnila některé jeho texty na desce Sůl. Pak jsme se potkali na křtu předchozího alba a potom i u nás na vsi. Povídali si o poezii, o tom, proč psát, co psát, jak psát, taky o tom, s čím se dokážu ztotožnit, a tedy i zpívat. Lubor tvar textu brousí opakovaným přednesem nahlas, dokud to v hubě nedrhne. A možná proto seto tak dobře zpívá. Zároveň nelpí na detailech, když mi místo špagátu zněla lépe špageta, proč ne. Mnohdy se mi líbilo jen torzo básně vytržené z kontextu a byl otevřený i takové radikální řezničině. Album

Kostřičky jsou mým výběrem z jeho sbírek ale i textů, které napsal pro mě. Když jsem pak mamku poprosila o zkušební výtisk bookletu s texty, přišla celá zesinalá a říkala, obrázky hezký, ale ty texty – stalo se ti něco? Potěšilo mě, že si myslí, že bych mohla být jejich autorkou, ale ulevilo se jí, když zjistila, že tomu tak není!)

Osud ti smazal stín
Jsi bez peří, jsi bez peřiny
Živí se hlinou je z ní
Je z ní poblázněný

Tančí kruhy jak dým
Okoralý líbá zem
Jak se žije pod zemí
Miluji ticho, zvuk v kameni
Jako srdce ryby placaté

Je zapotřebí více nebe
Nechval mě a chval jen sebe
Rozpusť se
Já odnesu tě kamkoli

Marta Kouářová, Furré, 2007

Jak vlastně skládáš? Čteš texty a napadne tě k nim melodie? Či se ti texty natolik líbí, že bys je chtěla zhudebnit a zkoušíš? Nebo začínáš s hudební improvizací?

Budoár staré dámy, Krákor 1998, foto Fido

Budoár staré dámy, 2018, foto Karel Šuster

Jak kdy, někdy mě napadne nosná melodie, a tak do ní napasuju text, ta tatatadadam, jak do křížovky. Tak vznikl třeba Slimák. Luborovi jsem poslala dost šílený demo a on vystříhl text Slimáka. Většinou mě však text inspiruje k melodii. Čtu ho a v hlavě se mi už sám zpívá, že to stačí zapsat. Na druhou stranu tu jsou skvělé texty, které mi třeba lidi pošlou, a ty se ne a ne a nerozeznít. Prostě se písněmi nestanou, i když bych třeba fakt chtěla.

Co vlastně dělá brácha Štěpán? Už je to pár let, co přestal hrát s Budoárem i s Muchou. Nikde teď nebubnuje? Vždyť tím téměř 20 let žil jako bubenický řeholník... to si nedokážu představit, že by s tím seknul...

Štěpán je skvělejší živelnější bubeník, když hraje, je se na co dívat – hraje celým sebou a i zvukově ovládá akademiky nenapodobitelné úder. To jsem znovu pocítila, když s námi jako host teď v létě vystoupil k výročí 20 let od Na hraní. Jeho odchod z Budoáru jsem obulela, ale nešlo jinak. Brácha se stáhl ze scény, panč usoudil, že ho stahovala!...). A také se mu rozjely velké bolesti zad. Šel na operaci a chtěl zkusit normální život – ve dne pracovat a v noci spát. To se mu myslím daří, i když musím napráskat, že si asi před měsícem koupil nové bubny – Pearly!

Spolupracovala jsi zejména na ranných albech kapely Květy (byla jsi v kapele v době vydání desky Daleko ble dům) a měla jsi ještě krom Budoáru kapelu Furré. To se přihodilo jak?

Mimochodem poslední deska BSD Kostrčičky (snad krom prvních 3–4 prvních skladeb, které jsou písňovými hity) je spíše experimentálního ražení. Připomíná mi to druhou desku Furré Vnitřek venku, která je typická ubráním písňových poloh, oproti první desce Furré, která je samá hitovka. Aspoň to tak vnímám z pozice posluchače/fanouška. Jak to vnímáš ty?

Angažmá v Květech se stalo tak, že přišel divnej vysokej Evžen (z Čvachtavého lachtana!) na zkoušku Budoáru a po ní mi nabídl hrát v Beatles. Že prej je dobrý mít zavedené jméno, abychom nezačínali zbytečně od nuly. Přišlo mi to vtipný. Tak jsem to zkusila. Bavily mě svobodné improvizace, intuitivní osahávání houslí a jiných nástrojů, hodně experimentování, prostě všechno to, co by v Budoáru „neprošlo“. Bavilo mě nebýt autorem skladeb, ale tím, kdo je dotváří. Zkoušky jsme mívali v neděli, běžně třeba 5 hodin. Jak se však tvorba divokých Květů svázala do přísnějších Kytic, přestalo mě to naplňovat. Furré, o několik let později, byl jakýsi návrat k experimentu s lidmi, kterých jsem si hudebně vážila. Začali jsme skládat písničky ve dvojici s dechačem Tomášem Doležalem a časem si říkali, že by nemuselo být špatné zkusit je dotvořit a hrát na koncertech i s celou kapelou. Při příležitosti kdy Evžen natáčel píseň Lásko pro album zhudebněných Mahenových textů nás dal dohromady s bubeníkem Petrem Fučíkem. Kapelu jsme pojmenovali Furré, i když Fučík tomu neřekl jinak než

buzna kapela. Písničky mu přišly příliš teplé!:) Tak je tvrdil bicíma. Vždycky mě po zkoušce bolela hlava. Zkoušeli jsme navíc v psycho-zkušebně v protiatomovém krytu, bez přívodu vzduchu. Tu sehnal Ondra Hofírek, který hraje na druhé desce. Po ní se kapela s mým rozchodem s Tomem bohužel taky rozešla. Kluci pak hráli ve třech jako Jikry. Nyní Tom a Petr s Ivanem Palackým hrají ve skvělých v Pátí na světě.

Častým fenoménem u kapel, které se proslavily hned z kraje své kariéry, bývá, že pak fanoušci nejsou zvědaví na nic nového a na koncerty chtějí slyšet hlavně staré fláky – v případě BSD mi pár kamarádů přiznalo, že od druhé desky přestalo BSD sledovat a doteď na koncertech čekají jen na staré kytarové hity. Já to tak upravdě u mnoha kapel taky mívám, ne tak u BSD – když vyšla Láva (2012), tak jsem se jejího poslechu nemohl nabažít a byl jsem rád, že téměř celou desku hraje na koncertech, totéž s deskou Sůl (2017), prostě hudebně zrajete, každou desku považuju za lepší a lepší, přitom už hned první byla parádní, žádné vožení na vlně slávy, jak se zpívá v Zelenkově filmu Knoflíkáři (...a jejich lesk je jen odlesk bývalého lesku...). Vím, že se svým starým flákům na koncertech nebráním, ale z většiny jsou koncerty vystavěny z novinek...

Hehe:) Já říkám, že vytleskávání starých hitů je jako nucení dospěláka hrát si s bačgíkem. Ale rozumím tomu chování, když jsem sama někde na koncertě a vyvolávám, co znám. Přijde mi fajn poskládat koncert

z aktuálních věcí, kterým věříme, a přídavky pod čarou nechat na lidech. Kluci jsou ale přísní, nedělali by ani ty podčárovky. Ale je to spíš na debatu o místech, kde hrajeme. Tam, kde nás poznali v nové sestavě, Lopata Beton ani nechtějí:) Mně stařešiny nevadí, paně k nim mám vztah, a chápu chlapce, kteří když přijdou k hotové aranži s pubertálním textem, že jim to nic neříká. Teď k výročí 20 let od Na hraní jsmena několika skladbách spáchalirearanž, takový pokus onalezení vztahu. Ale některé skladby se nenechaly; ztratilo se kouzlo, nebo se z toho stala parodie...)

Tomu rozumím, za každou cenu by to nemělo smysl, něco už nemusí fungovat – v létě jste bráli ty staré fláky, co píšeš, v Dominikánském náměstí na Maratonu hudby. Co bys ale řekla k nové desce Kostříčky? Naživo jsem ji slyšel jen ve streamované covidové verzi z brněnské Káznice na Cejlu. Co jsem si ji poslechl, tak má výrazně jiný zvuk než předešlé desky. Typický je pro ni třeba zvuk trubky, což je u BSD novum. Deska mi přijde celkově uklidněnější, intimnější, každopádně ale méně písničkovější. Poprvé psal všechny texty na desku jeden člověk, a to básník Lubor Kasal. V čem byla tvorba alba, resp. skladeb na něm jiná než dříve?

Mnoho lidí Kostříčky neskouslo (deska depka), jiní ji žerou nade všechny. Máš pravdu, že Kostříčky jsou v celku méně zpěvné, než alba předchozí. Nebyl to však záměr. Prostě to tak ze mě lezlo, nebo spíš nelezlo. Řekla bych, že tak půlku rozpracovaného materiálu jsme ve zkušebně zahodili, nevyloupl se. Předchozí album Sůl je aranžérsky strohé a zní naživo téměř identicky. Vedle toho jsou nové Kostříčky díky zásahům Tomáše Vtípila, kterého jsme požádali o kreativní řezničinu a mix, barevnější. Přála jsem si hudební i zvukový posun a cítila, že po deseti letech ve stejné sestavě toho nejsme schopni zevnitř. Vyhledávala jsem další spolupráci. Toužila jsem, aby se do aranží, mixu, textů i grafiky projeвили lidé, jejichž projev obdivuju.

Jistě dobrá volba – Tomáš Vtípil masteroval i zmíněné Páté na světě. Osobně mám z Kostříček nejraději Pustopad, možná podvědomě proto, že mi připomíná skladby ranných Furré... a ta práce s tichem je taky úchvatná. Když jsem se tě v roce 2014 ptal v rámci anket do novin Uši a Vítr na tvůj vlastní vztah k autorským právům, řeklas, že nemáš potřebu nechat se někým zastupovat a považuješ každé (i pirátské) šíření hudby za úspěch autora, potvrzení pro něj, že to, co dělá, není blůch. Tento přístup je mi tuze sympatický. Jak to vnímáš nyní a měnily se nějak tvé postoje s postupnou profesionalizací?

He he, to se opravdu nezměnilo. Kopírujte, stahujte, sdílejte, zpívejte a hrajte u táboráků:)

Díky, to je dobrý vědět, hlavně to vědomí, že

ses nezkažila. Navrhuješ si sama velmi povedené přebaly svých alb, od bravé artefaktové první studiovky BSD Na hraní (2002) přes vyřezávaný obal na desce Láva, kde tvar vyřezaného obrazce odpovídal počtu písní a délce jejich stopáží (2012) až po koláž z dětských kreseb na desce Sůl (2017). Vždy, když si takový přebal prohlížím, mám radost za toho tvůrce, co je za tím práce, jak se do toho musel vžít, a ten výsledek vždy stojí za to. Jak to je s tebou a výtvarnem? Víš, že jsi ilustrovala krásný naučný přehled moderním uměním formou komiksu To bych zvládl taky (umění moderny v komiksech), vydaná v roce 2016, díky které mám sám lepší přehled o moderním umění (tzv. učení mimochodem).

Tý jo, přesně tak si představuju ideálního vnímavého posluchače našich alb:) To mám fakt radost. Milan Páles z Indiescope, kde vydáváme, říká, že desku prodává hudba a je jedno, jak vypadá obal. Návrhy, jak udělat obal jinak, ze svého hlediska považuje spíš za zbytečné prodražení zakázky. Je to trochu boj, ale přesto mi Milan vždycky nakonec vyjde velkoryse vstříc! Vnímám album jako Gesamtkunstwerk – hudba s obalem jako jeden souznící celek. S výtvarnou koncepcí se třeba fakt půl roku mořím,

lontě... Byla to náhoda či záměr? A jak se tam vůbec máš? Zpíváš tam stále ve sboru?

Brno super, Brno láska, Brno rodiče, kamarádi a scéna, kde jsem měla pocit, že aspoň trochu něco znamenám. Ech, nikdy mě nenapadlo, že bych mohla žít na vsi! Od dětství, díky dědovi, ke kterému jsme jezdili na prázdniny, mám vesnici spojenou s podrážděnými krvavejma očima a šílenou sennou rýmou. Na FAVU jsem se ale neplánovaně zamilovala do Kováře, který se chtěl vrátit do svého rodného domu v Dolní Cerekvi. A tak jsem ještě v civilizaci porodila a pak odjela s ním. Seno nekopím, kočky nehladím, plísně nevidím, žeru něco jako Zyrtec (ale lepší, co neuspává, prej pro piloty!) a žijeme si fakt myslím hezky. A zdaleka ne jen sami pro sebe. Založili jsme tu s mužem a kamarády spolek Roztoč kolektiv. Členy jsou třeba řezník, bývalý mluvčí ministra, dělník z Bosche, stavbyvedoucí, zdravotní sestřička, finanční poradce, družinářka hipisačka, důchodkyně ekoaktivistka ... Někteří pracují na směny, někteří čas plánují podle počasí, někteří v neděli nedělají. Baví mě tvořit s lidmi, které bys v Brně jen tak nepotkal. Děláme tu společně festival s nadhledem – Z kopce, pokouším se reží-

Marta Kouřáková, Brno – Leitnerka, 2008, foto archiv MK

rovat ochotnické divadlo a, ano, učím se i nevynikat:) a zpívám v malém sboru. Alt. Hlas totiž, na rozdíl od věku, inteligence a invence, stárím klesá.

To jsem někde četl, že posluchačům sboru říkáš nevděčné babyčky, protože nejsou zvyklé v kostele tleskat. Každopádně jsem rád, že se ti daří na více frontách – tedy společensko-kulturně-matěské a doufám, že ti to vydrží a díky za příjemný rozhovor.

Honzo, taky díky!

Jak se ti vlastně žije v Dolní Cerekvi? Celé dětství a dospívání jsi strávila v Brně a nyní na

Otázky – Honza Bartoň

Múzy medúzy:

Univers Zero – Uzed (1984)

Byl podzim 2000 a já si po výletě v lese na chvílku zdrámnul v posteli a provázely mě nádherné sny, doprovázené barvitou hudbou, později jsem procitnul a zjistil, že mi u hlavy hraje rádio, konkrétně můj oblíbený pořad *Svět jiné hudby* na stanici Vltava. Říkal jsem si, co to je za úžasnou směsici experimentální hudby s rockem a klasikou? Když dozněly poslední tóny, moderátor Zdeněk Slabý vše uvedl na pravou míru – „... tak tohle byli belgičtí Univers Zero a jejich skladba Čihání na myšičku...“ Hned jsem se začal po nahrávkách tohoto souboru pít a povedlo se mi to až o dva roky později, a to díky Martinovi Růžičkovi, cellistovi kapely Květy, který je velkým sběratelem hudby z ranku *Rock In Opposition*. Toto hnutí se vyznačuje snahou o hutnou progresivní hudbu, jakožto kontrastu k disco hudbě i punku, typické pro 70. léta. Mezi hlavní vlivy tohoto hnutí patří Béla Bartók či Igor Stravinský.

Univers Zero jsou instrumentální progresivní kapela, založená roku 1974 belgickým bubeníkem Danielem Denisem, pod původním názvem Necronomicon. Kapela je známá tím, že hraje temnou hudbu, silně ovlivněnou komorní hudbou 20. století.

Kapelníkem je od počátku bubeník Daniel Denis, mezi další členy patřili Claude Deron (trumpeta), Roger Trigaux (kytara), Guy Segers (basová kytara), Patrick Hanappier (housle) a John Van Ryment (saxofon), později Vincent Motoulle (klávesy).

V roce 1977 vydali své první album s názvem *1313*, postavené zpravidla na rytmické kombinaci basové kytary a bicích, doplněné o fagot, spinet, violu, housle, cello či harmonium. Celá deska zní jako soundtrack k nějakému obskurnímu filmu ala Sloní muž či Kabinet doktora Caligariho. Obzvláště vyvedené jsou songy *Ronde* a hravý kousek *Malaise*. O dva roky později vydali ještě temnější album *Heresie*, obsahující 4 instrumentální skladby o dlouhých stopážích, opět připomínající napínavé krváky poplatné době (např. song *Jack Rozparovač*). Na obale této desky můžeme vidět všech 5 členů kapely se slunečními brýlemi a celkovým vzezřením připomínajícím spíše přísné norské blackmetalové kapely.

V 80. letech začala kapela používat ve své hudbě navíc elektrické piano a také klávesy Yamaha CP70. V roce 1981 vydala výtečnou třetí desku *Ceux du dehors*, kde ke stěžejním skladbám patří úvodní *Dense*, velmi hravá *Bonjour chez vous* či hymnická *Combat*, kde dokonce hostuje pěvkyně Ilona Chale. Tato skladba se vyznačuje strhujícím finále, kde dominují bicí, hoboje a housle, v úplném závěru ještě klávesy, dodávající skladbě atmosféru italských giallo hororů přelomu 70. a 80. let.

Deska *Uzed* je čtvrtým opusem této kapely, a nutno dodat, že výtečným. Opět se zde dostávají ke slovu syntezátory, a to hned v úvodní pasáži skladby *Présage*, kde se do intra přidává klarinet, podpořený zespol probublávající basou Christiana Geneta, ale to již nastupují Denisovy bicí a příběh skladby se může odvíjet, přičemž občas vykukne v podobě kvílivého sóla cello Andrého Mergena (údajně inspirace hudebními tématy Středního východu). Skladba má grandiózní finále s dominujícím basovými slapy. Druhý song *L'Étrange Mixture du Docteur Schwartz* nás zavede opět do pitoreskního hudebního kabaretu a v závěru třetího songu *Célesta (For Chantal)* čeká posluchače přetemně kvílivé kytarové sólo Michaela Deloryho, které vystřídá líbivý tandem piana a klarinetu. Na klávesy zde primárně hraje Jean-Luc Plouvier, aby si později zahrál společně s Andym Kirkem.

Předposledním kusem na desce *Uzed* je skladba *Parade*, kde si muzikanti umně předávají unisona v tandemu obvykle basa-bicí, klarinet-piano, syntezátor-cello či piano-bicí. Skladba opět krásně graduje, v některých pasážích můžeme slyšet i přednahranné nadčasové zvuky z temnot, včetně metronomu, finále obstará hromadné unisono bicích, basy, klarinetu a syntezátoru. Posledním kusem alba je čtvrt hodinová skladba *Emanations*, která ze začátku

působí katarzním dojmem, avšak chyba lávky, po pár minutách přijde potměšilá slapovaná basa a syntezátorový hymnický pochod, gradující do závratných výšin, přičemž vše je v závěru utnuto přednahrannými zvuky v podobě skřípání, hučení a vrzání, končící ve velmi pozvolném fade outu.

Univers Zero vydali ještě páté album *Heatwave* (1986), aby se následně, roku 1987, rozpadla. Kapela se dala znovu dohromady v roce 1999, mezitím bubeník Daniel Denis vydal dvě sólová alba a připojil se k francouzské kapele Art Zoyd.

Kapela poté vydala velmi povedenou desku *The Hard Quest* (1999) – zde můžeme slyšet klasické kapelní postupy, např. ve skladbě *Civic circus* či *Xenantaya*, které dominují svižné bicí a slapovaná basa, podporované z různých stran klarinetem, hobojem a dalšími sólovými nástroji, včetně démonického houslového sóla. Na další desce *Rhythmix* (2002) stojí za zmínku zejména úvodní hymnická skladba *Terrès Noires (Blacklands)* s krásně proplouvající basovou linkou. Po desce *Implosion* (2004) a následném živém albu se pustili na světové turné, v rámci kterého zavítali v říjnu roku 2006 do pražské Lucerny.

A koncert to byl úchvatný, v roli předkapely se předvedli Už jsme doma s Minichórem (asi šestnáctičlenný dětský sbor). Univers Zero zahráli jak novinky (zejména z desky *Implosion* – např. *Falling rain dance* či *Xenantaya* z desky *The Hard Quest*), tak osvědčené kusy (hned na úvod *Présage* z desky *Uzed*, nechyběla ani skladba *Dense* z alba *Ceux du dehors*). Byl jsem tak nadšený, že jsem nechtěně rozesmál během hraní i hobojistu. Obvykle to nedělám, ale nedalo mi to a po koncertě jsem si zašel pro autogramy od členů kapely – uhrančivý Daniel Denis již notně zešednul, ale hrál samozřejmě úchvatně, stejně jako ostatní muzikanti.

V roce 2010 vydala kapela své deváté studiové album *Clivages* a v roce 2014 výběrné *Phosphorescent Dreams*. Roku 2011 kapela spojila své síly s belgickými skupinami Present a Aranis a vytvořili 17členný soubor s názvem Once Upon a Time in Belgium. Premiéru měli na čtvrtém ročníku festivalu Rock in Opposition, který se konal ve francouzském Carmauxu v září 2011 a kde uvedli dílo „New York Transformations“, které složil Kurtem Budé.

Honza Bartoň

Sépiovou kostí:

Adéla Polka

Vlastním jménem Adéla Poláková, narozena roku 1987, vystudovala Filozofickou fakultu na Masarykově univerzitě v Brně, kde také žije. Věnuje se překladu z francouzského jazyka, je zpěvačkou a textařkou skupiny Plum Dumplings a aktivně přispívá jako redaktorka do časopisu Full Moon. První texty pro kapelu psala ve francouzštině, ve které jsou první demo nahrávky spolu s debutovým CD L'épitaphe des papillons (2014). Druhá deska Jiný místo (2019) už vyšla v češtině. V roce 2021 vydala svůj knižní debut Nekopej do mě, obsahující básně, texty i povídky.

OČNÍ JAMKY

řekla že se budou vídat častěji
ale z jejích slov zbyla
jen otevřená ústa

nikdy se nenaplnily obsahem
nikdy už ji pak neviděl
tak plnou vnitřní síly

všechno se rozplynulo v pění zítřků
jako by věděla
že už nikdy neprijdou
její zvukná slova
slyšel pořád znova

ach ano Zuzano
on poslouchal jestli tam
nechodí
po špičkách to tvoje svědomí
jenže v prachu tě nenajdou

když se venku potřetí setmělo
přestal čekat
o co delší byla ta stmívání
když přicházela v zimě
o to delší byl jeho splín
o to delší...

zašel si alespoň na dvě piva
aby z toho večera něco měl
a potom oněměl
šel zimou dál
až tam kde se bude třást

budeme se vídat častěji řekla
budeme se vídat častěji řekla
ale z jejích slov mu zbyly jen
suché oční jamky
ach ano Zuzano
on poslouchal jestli tam
nechodí
po špičkách to tvoje svědomí
jenže v prachu tě nenajdou

STUD

vrať se odkud tě vítr zavál
a odnášej moje bolesti a moje neřesti
ať se nevrací
mé nitro tě na patře převrací
a plive v dále
jestli za to stály
roky v rohu tvý místnosti
zadívej se na ni
hlavně ji neposuzuj
ona o tobě neví
ona o tobě neví
svými prsty převálíš co se ti nehodí

ať nikdy neucítí tvoji potomci
cos mi udělal tehdy v noci
cos mi udělal tehdy v noci

a já si vyskočím z rohu tvý místnosti
a já si zakřičím co nikdy nevyslovím
já mám stud stud stud

na tuhle práci bys měl být sám
na tuhle práci bys měl být sám
já nebudu ten kdo ti pomáhá
já nebudu ten kdo to vzdává

NEKOPEJ DO MĚ

až jednou najdeš ulitu mou
na břehu
nekopec do mě
nekopec do mě

až potkáš mě ve vaně
jak mísím slzy s vodou
nezlob se na mě
nezlob se na mě

až půjdu do lesa
do listí hrabat
nekopec do mě
nekopec do mě

já měla kdysi ráda
plže mlže hlavonožce
hluboký lesy hledám já
a tobě se zdá
že nosím ti neštěstí

až půjdu přebrat svou sůl
do moře které nemám
nezlob se na mě
a nekopec do mě

já měla kdysi ráda
plže mlže hlavonožce

RYBÍ KREV

měla rybí krev
a ten pohled se vrátil
měla rybí krev
a někam odplula
už to tu nedala

byli jak trosečníci
uprostřed vody plné atomů
a jader co letí ze stromů na zem
jablka nejsou jedlá
nejsou jedlá

byli jak umanutí
a bez naděje stále vytrvalí
až se to zlomilo
všechno je zalilo
a jádra z atomů
teď brázdí prázdný domy

já nechci jiný místo
já nechci jiný místo
a je to blízko
a jádra z atomů
co padají ze stromů
já nechci jiný místo...

Komiks Traumer–Roháč:

Zukotero

Kyjovský bigbít: Bezčasí (1981–1989)

Osmdesátky. Nejhorší doba, nejen v hudbě, kterou jsem zatím zažil. Pomprockoví, artrockoví, jazzrockoví dinosauri vyhylni nebo to měli za pár. A punk byl už prý taky mrtvý. Akorát metal vzkvétal. Pruhovaný upnutý kalhoty, na hlavě trvalá. Fuj.

Bolševik utahoval šrouby, jak to jen šlo. Koncerty kapel, které nešlapaly brázdu, byly buď zamítnuty okamžitě nebo zrušeny těsně před jejich konáním. Celkem neuvěřitelné bylo, že se konal festival ve Veselí nad Moravou v roce 1981 za účasti legend jako Extempore nebo Švehlík.

Mikro – plakát, foto archiv

Jinak to ovšem vypadalo většinou tak, že vlak plný mániček dorazil na místo konání akce, kde ho už očekávaly konvoje zelených antonů, roje červených vejloček a podivných chlápků v civilu a ty, v lepším případě, nahnaly máničky do zpátečního vlaku, nebo, v tom druhém případě, do těch antonů a k výsledku nebo někam do lesa, kde jim pak dali sbohem pár ranami pendrekem.

Rogallo, foto archiv

V Kyjově se ovšem konaly po celé osmdesáté roky, na Letním kině, Minikoncerty mládí. To byly akce místního SSM a ani nechci vědět, koho ještě. Samozřejmě, žádný underground, samí „prověření“ umělci z Prahy. Asi řekneme nejkontroverznější kapelou byl tehdy Pražský výběr někdy roku 1982 nebo tak.

JEDEN AMPÉR

Obsazení: zpěvačka, zpěvák, 2 kytary, syntetizér, baskytara, bicí, flétna

Skupina působí v tomto složení od roku 1985 a hraje výlučně vlastní repertoár. Většina členů má hudební vzdělání, ale notového zápisu nepoužívá, protože jej považuje vzhledem k charakteru své hudby jako nefunkční.

S přihlédnutím k současné domácí rockové scéně hraje kapela hudbu žánrově dosti nekonvenční. Absorbuje tvořivým způsobem avantgardní hudební směry 80. let – jazz rock, funky, reggae a prvky disco v nové vlně. Všechny texty pocházejí od jednotlivých členů skupiny, nebo jsou výsledkem týmové spolupráce. Pohybují se obsahově od zcela konkrétních, přes recesistické až po vícevrstevné kompozice, jež evokují představivost a nechávají posluchači vlastní prostor pro domyslení.

Skupina prezentuje mladým posluchačům /navykklým většinou poslouchat nevýraznou hudbu a kašovitě texty masových sdělovacích médií/ hudbu poněkud náročnější na vnímání.

Je sympatickým faktem, že kapela tvoří zdravý a jasný střed mezi krajní pozicí heavy metalu /doomzení opakující texty o lásce, o kouření, a meziliáskových a peněžně zbožných vztazích.../ a na druhé straně tzv. alternativní hudby, kde je uplatňován extrém bezbřehé beznaděje, frustrace a znechucení světem.

Osobně považují lehký nadhled a humor za větší přínos, než kynutý pathos, potřísněný sentimentální zavařeninou.

Funkce skupiny není zaměřena na taneční produkce, ale spíše pro klubové, koncertní a festivalová vystoupení.

Podobně orientovaných sdružení není mnoho a bylo by jistě ku škodě, zanechat je bez povšimnutí.

Vypracoval: Miloš Černý
umělecký ved. skupiny
učitel LŠU v Kyjově

Jeden Ampér – text k přehrávkám od Miloše Černého

Muziku, kterou jsme chtěli poslouchat, nebylo možné si nikde legálně opatřit. Sem tam bylo některému známému umožněno jet na dovolenou do Jugoslávie, kde to bylo tak nějak volnější, a ten odamtud nějaký desky přivezl. Ovšem hlavním zdrojem byly burzy za Janáčkovým divadlem v Brně, pochopitelně ilegální a často rozháňené policajty. Pardon, esenbáky. Fungovalo to tak, že sis koupil nějakou desku nebo pár desek, doma sis je ihned nahrál na magneták a příští týden vzeš zpátky a prodal nebo vyměnil za jiné.

Rogallo – Kočár, Ampér, Punkoa, Pepa, Hulata, foto archiv

Za živou muzikou se dalo jezdit do Maďarska. Těžko říct, proč tam to šlo a tady ne, ale jezdily tam kapely a interpreti, o kterých jsme mohli jenom snít, že je někdy uvidíme. Peter Gabriel, Sting, Motörhead... já tam byl až v 1988 na The Cure.

Argema po prvním hraní, foto archiv

U mě se situace zlepšila asi někdy v roce 1984, kdy jsem se seznámil se starším klukem, který měl velmi dobré kontakty v Praze, Severních Čechách a na Severní Moravě a od něj jsem čerpal spoustu zahraniční i české muziky, a tu pak šířil dál, mezi své kamarády.

No, vlastně se sem tam nějaký koncert konal... Ochoz u Brna, například, jeden takový jsem tam celý zaznamenal na kotoučák, vystupovaly tam fakt zajímavé až bizarní kapely, pamatuju si třeba Černý penicilin nebo Smíření uší. Nebo myši. Oni sami si nebyli jisti. A pak, někdy zjara 1988, se konala akce v Tovačově, kde jsem poprvé viděl a slyšel Dunaj a neskutečnou dechovku Kmochova paralýza. Ta hrála známé dechovkové „šlágry“ velmi osobitým způsobem, s taneční sekcí fousatých máníček v čepečkách a suknicích a hlavně, s takovými texty, že bylo jen otázkou času, kdy do sálu vtrhnou všechny ty švestky, které si korzovaly foyerem, a zabásnou nás všechny. Bylo jich tam na to dost. Tenhle koncert jsem taky zaznamenal a doufal, že kdyby mi třeba zabavili ten magneták, tak aspoň uchráním ten záznam. Netuším, jak je možný, že tenkrát nezasáhli. Uchránil jsem oboje.

Lexington 125 – Vašek Dufek a Milan Lovec Bílouský, foto archiv

Naprostou zásadním počinem byl zcela ilegální, utajený koncert Nico, který uspořádala roku 1988 v Brně Lenka Zogatová, neskutečná, neúnavná bojovnice. Byla to těžká konspirace, místo konání koncertu nebylo až do poslední chvíle známé a taky do poslední chvíle nebylo jasné, zda se vůbec konat bude. Ale konal. Ke zmatení nepřítele (STB) bylo využito dezinformací, falešných instrukcí, neustále se měnícího místa konání, zkrátka všech prvků infoválky, jak ji známe dnes. Ke mně se tenkrát info o tomhle koncertu nedoneslo. A Lenka, která se po čertech zapotila, aby tuhle akci dotáhla do konce, nakonec Nico taky neslyšela. V rámci konspirace musela být na úplně jiném místě. V devadesátých letech se pak Lenka stala českou kulturní atašé na Slovensku a teď už několik let dlí ve společnosti řečené Nico, Lou Reeda, Lemmyho a Davida Bowieho. Pusu tam nahoru, Leni.

Argema – Olda Gistr, 1983, foto archiv

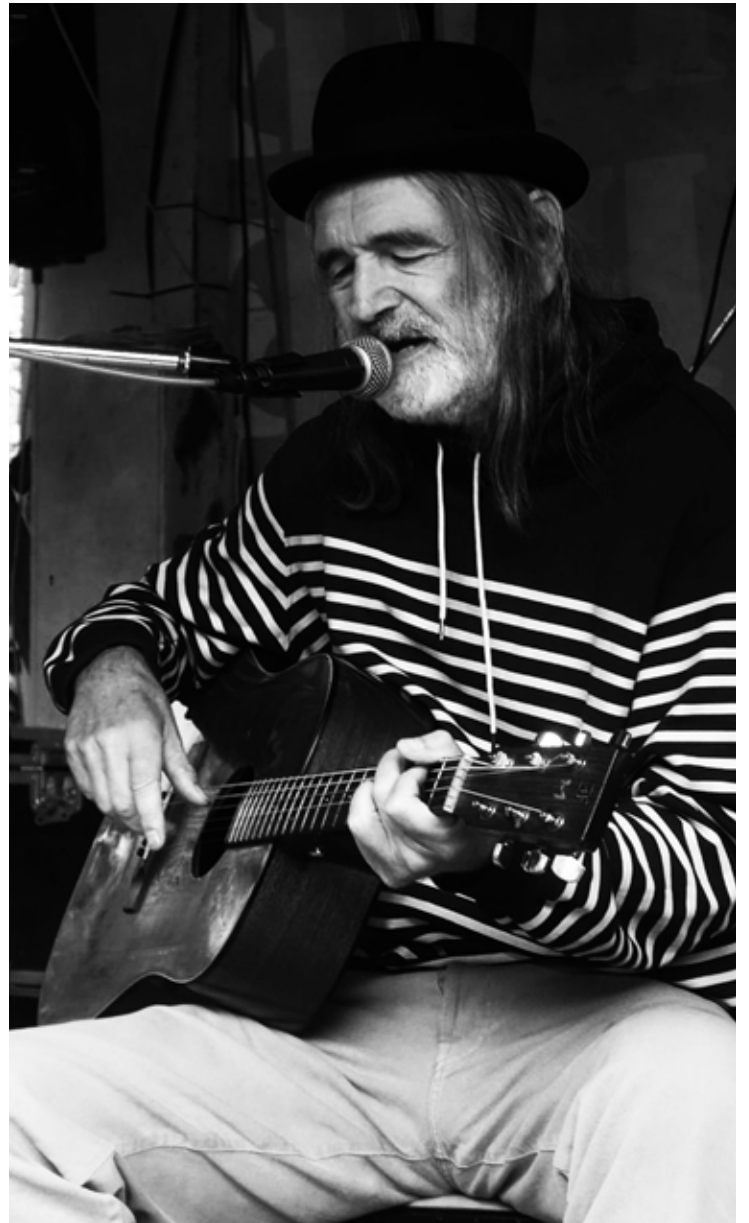
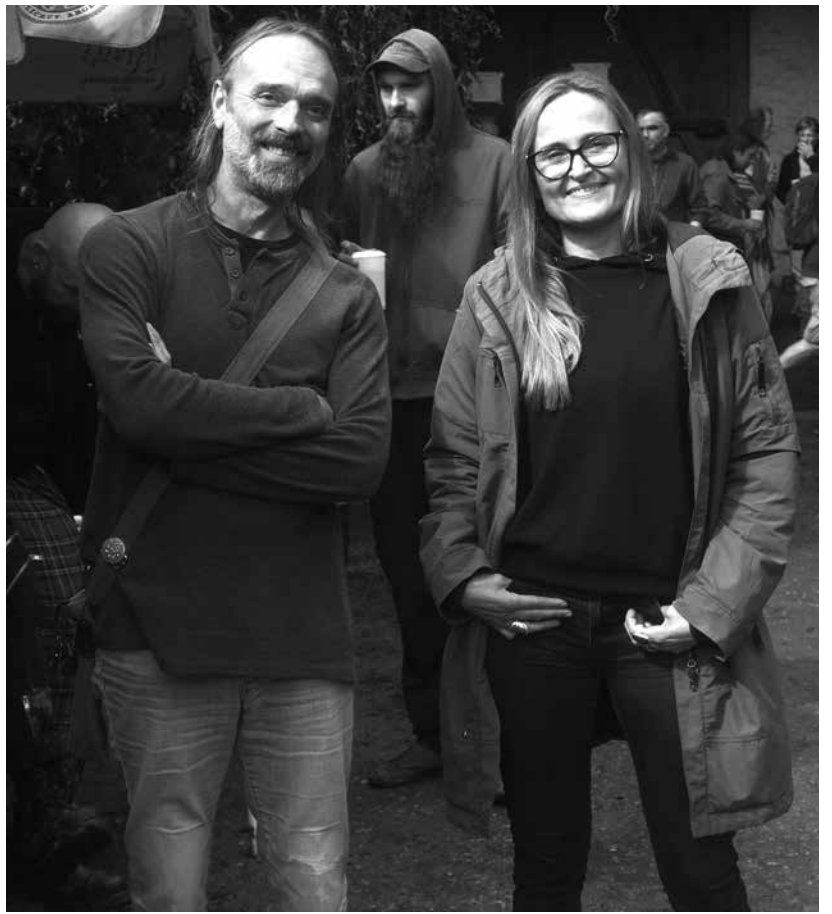
Na přelomu 1988 a 1989 jsme založili Lexington 125. Někdy v květnu 1989 jsme si poprvé zahráli na undergroundové akci „Tety Blanky“ v její stodole v Křepicích. V létě si pro mě přijely švestky do Chozého baráku v Bohuslavicích, kde jsme zkoušeli, a odvezly mě k výsledku kvůli podpisu petice Několik vět. Bylo to zábavné. V práci na mě ty komanči, kterých tehdy bylo v Moravských naftových dolech jako sraček, hleděli poněkud přes prsty. Ale jen do 17. listopadu. Haha.

Mišel Zahradník

Lexington 125 – Mišel Zahradník a Dušan Čuf Juračka, foto archiv

Povídka:

Moc hodnej policajt

Za boha jsem nemohl tu prokletou věc dostat do krabice. Kterej „Dobrý den.“

„Dobrý,“ sednul si naproti mně přes stůl. Položil diktafon a zapnul ho tak, abych to musel vidět.

„Tak, pane Víte, asi víte, proč jste tady.“

„Jasně, nejsem úplnej idiot.“

„Dobře, potřebuju sepsat protokol s vaší výpovědí, takže mě budete muset říct vše, co o tom víte.“

„Hele, pane...“

„Kovář.“

„Pane Kovář, já nejsem žádnéj magor, co mlátí na potkání starý babky.“

„Je na to asi šest svědků...“

„Jo jasně, já jsem chtěl říct, že za to můžou ty zkurvený rajčata.“

„Jaký rajčata?“

„To je dlouhá historie, pane inspektore. Kolik myslíte, že můžu dostat?“

„Já nevím, ublížení na zdraví, možná vyvážnete s podmínkou, ale vzhledem k tomu, že to byla bezbranná stará žena, tak nevím, možná rok...“

„A vaří se tam rajska?“

„Co prosím?“

„No, všechno je to jenom kvůli rajčatům. Začalo to asi před půlrokem. Víte, já jsem zahrádkář a jezdím pravidelně po výstavách. Vždycky mám aspoň dvě ceny za papriky a taky za mrkev. Ale rajčata, rajčata... Ty mi vždycky vyfoukne Karel. Já už vážně nevím, co s tím. Postavil jsem nověj skleník, nacpal to hnojivama, postříkoval a narostly mi ukázkový kusy. Nevím, jak to dělá, ale vždycky, když jsem si myslel, že mám nadpozemský rajčata, tak on donesl něco ještě o třídu výš.“

„Pane Víte, má to nějakou spojitost s napadením té dámy?“

„Vždyť to říkám, zasraný rajčata!“

Ztichl jsem. Napil se ze sklenice a pak dál mlčel.

„Já jsem vás nechtěl přerušit.“

Pomyslel jsem si, že na policajta je docela slušnej. Chvilku jsem zapřemýšlel, kde jsem skončil, a potom spustil znova:

„Pak už jsem ani nebyl naštvanej, jenom mně to nešlo do hlavy, jak to dělá. Co má za figl. Když chcete jezdit po výstavách, musíte mít nějaký trumfy v rukávě. Já například mám skvělý výsledky s Nosovinem.“

„Prosím?“ zvedl oči od tužky, se kterou si hrál.

„Nosovin – ty kapky do nosu. Smícháte to napůl s dětským olejčkem, naředíte jedna ku padesáti vodou a pak tím postříkáte listy. Třeba u paprik to dělá úplný zázraky, ale nesmíte to přehnat, jinak je spálíte.“

„Ježíši!“

„Musíte zkoušet různý věci. Než jsem k tomu došel, trvalo to čtyři roky. Předtím jsem zkoušel vitamín D s vepřovým sádlem, ale to se uchytilo jen u kedluben.“

„Prosím vás, zpátky k těm rajčatům,“ pustil oči na stůl.

„Jo, jasně. Prostě jsem zahodil všechnu mou hrdost, šel jsem za ním a povídám: Karle, ty tvoje rajčata, to je prostě úžasný! Jak to děláš?“ Usmál se jako polichocenej debil a říká, že tajemství.

Měl jsem sto chutí ho přetáhnout přes tu sebejistou držku, ale už jsem si od něho za těch pár let něco vytrpěl. Zapřemejšlel jsem a pak mu řekl:

„Víš co, stejně posledních šest sezón nemáš v rajčatech konkurenci. Když ti slíbím, že už nikdy nevylezu na výstavě s rajčatama, řekneš mi, jak to děláš?“

Pořád se usmíval jak pitomec. A pak:

„Ale jo, jasně, přece jsme kámoši. Ty bys mě nepodrazil, že ne?“

„To je tutový!“ opáčil jsem

„Podívej se, to je hrozně jednoduchý. Víš, jak se dělaj ty šedý igelito-

vý pytle do odpadkáčů?“

„Jasně,“ povídám.

„Tak z těch musíš udělat pařeniště. Já nevím, co do toho cpou, ale rajčata pod tím naprosto neuvěřitelně rostou. Asi to propouští jenom nějakou část světelnýho spektra nebo co.“

„A to je všechno?“

„No, ještě mám jednu fintu speciálně na rajčata. Zasypu půdu okolo rostlin granulema pro psy. Udělám kolem stonků úplnou vrstvu, ale musíš mít Pletogree, ostatní jsou taky dobrý, ale tyhle, to je fakt bomba!“

„Kdo by si to pomyslel, pane inspektore? Psi granule. Já vám říkám, každěj má svoje triky. Nemáte cigarety?“

„To jste viděl v nějakým filmu, ne?“

„Jasně, a vždycky detektiv zadrženému jednu dá a ještě mu zapálí.“

„Sakra, vy jste hroznej člověk!“

Sáhnul do kapsy a vysoukal balíček. Hodil ho přede mne. Zapalovač byl uvnitř. Pak podal popelník a zase si sedl.

„Díky. To víte, chtěl jsem to hned vyzkoušet. Sice bylo už trochu pozdě na rajčata, ale říkal jsem si, jenom pokus a příští jaro to rozjedu pořádně. Udělal jsem si rám, natáhnul na to tu šedou fólii, sazenice jsem zasadil do nejlepší hlíny, zasypal je psíma granulema a pořádně prolil. A pak mě ještě napadlo, když u paprik tak zabírá Nosovin, že to taky zkusím. Třeba trumfnu i Karla! Tak jsem si to namíchal a každěj druhěj den jsem je postříkoval. Normálně to dělám po pěti dnech, ale myslel jsem si, že když je spálím, žádná škoda, stejně je to jenom pokus.“

„Pane Víte, já vás nechci rušit v zajímavěj přednášce, ale kvůli tomu tady přece nejsme.“ Moc pěkně vychovanej policajt – začínalo mi to být divný.

„Právě, že přesně kvůli tomu tady jsme!“

„No dobře, tak pokračujte.“

Vzpurně jsem potáhnul a odklepnul do popelníku. Policajti jsou stejně svině.

„Bylo to super, rajčata se činila jako divý. Nezvykle rychle narostly, ale pak se to zarazilo a já čekal na květy. Vyměnil jsem vyluhovaný granule a pořád jsem je stříkal obden. Týden se nic nedělo. A pak jsem tam přišel, oddělám fólii a hledím na to. Jedna rostlinka chyběla. Prostě tam nebyla. Někdy se stane, že vám je něco sežere, ale pod fólií? Podíval jsem se, jestli není nikde protřezaná, ale nic! Já sázím rajčata do čtverce s krokem dvaadvacet centimetrů. Čtyři na čtyři řádky. A uprostřed byla díra. Nešlo mi to na rozum. Tak jsem je zase osprchoval Nosovinem a pečlivě připevnil fólii. A pak, když jsem se otočil, jsem zaslechl ten hroznej zvuk. Víte, takovej ten zlomyslněj tichej smích. Otočil jsem se, ale nikdo tam nebyl. A pak už jsem to neslyšel. Bylo to takový tlumený. Hrozně divný!“

Inspektor pozvednul oči.

„Já vím, zní to šíleně. Nešla mi do hlavy ta jedna sazenice, večer jsem tam šel znovu. A ona byla zpátky! Všech šestnáct rajčat přesně na svým místě. Napadlo mě, že musím už být asi hodně přetaženej, nebo fakt nevím. Tenkrát jsem nad tím moc nepřemejšlel. Druhej den jsem se tam dostal až po poledni. Sotva jsem vešel na zahradu a přehlídl zahonky, krve by se ve mně nadořezal. Půlka kedluben v čudu, papriky s potřhanou fólií okousaný na stonek, mrkev vytahaná ze země a rozházená po zahradě. Půl roku práce v hajzlu. Kdybych tehda chytil toho parchanta, říkal jsem si. Bylo mi do breku. Toho jsem se vždycky bál, a tak jsem pořád kontroloval plot, stejně něco muselo přelézt, nebo se podhrabat a okousat půl úrody. Jenom rajčata vypadala netknutý. Odtáhnul jsem fólii a znovu šok. Prázdný pařeniště! Vrazil jsem tam celou hlavu a teprve pak jsem je uviděl. Byly namačkaný v koutě! Všech šestnáct. Dovedete si představit, jak mě bylo?“

„Pane Víte, a to vám mám věřit?“

„Já nekecám, proboha! Fakt to tak bylo!“

„Dobře, snad. A co to má společného s vaším napadením té dámy?“
„No, už se k tomu dostávám. Tohle se stalo před pěti dny. Vyděsilo mě to. Oddělal jsem celou fólii a sedl si vedle pod strom. Říkal jsem si: Fajn, tak jestli se fakt hejbete, tak to musím vidět! Seděl jsem tam čtyři hodiny. Nic. Klidně se tlačily v koutku pařeníště. Měl jsem pocit, že už jsem se docista zbláznil. Pak jsem šel dovnitř a zavolal Karlovi. Říkám mu:

Tady Tomáš, hele Karle, ta tvoje metoda... Je to bezpečný?
A on říká: Jak bezpečný? Nemůžeš to zkazit, čím víc těch granulí tam dáš, tím je to lepší. A já zase: A nejsou ty rajčata potom nějaký divný? Jak divný? Rostlinky nejsou nijak robustní, ale počkej na ty plody! Přece mu rovnou neřeknu, že jsem se právě zbláznil.

A vážně se ti nestalo něco hodně divného s těma rajčatama?

On mi povídá: Hele, co se děje?

A já na to: Ale nic, pusť to z hlavy. A zavěsil jsem.

Zapálil jsem si a snažil se přemýšlet. Vůbec mi to nešlo do hlavy. Otevřel jsem dveře na zahradu a polil mě studený pot. Zatímco jsem telefonoval, zmizela druhá půlka kedluben. Udělal jsem pár kroků s otevřenou hubou a pak si všiml, že na jednom stromu je asi půlka listů ohlodaná a někde i kůra. Vletěl jsem do pařeníště. Byly tam jenom tři. Rozhlídnul jsem se a uviděl jsem jednu rostlinku, jak se tyčí uprostřed celeru. Další jsem zahlídl, jak vykukuje zpoza kompostu. Ostatní jsem neviděl. A pak jsem uslyšel zase ten šílený smích. Nevím, odkud šel, ale byl vyloženě zle! Tichej strašný smích. Začínal jsem mít strach. Zalezl jsem do baráku a zamknul dveře. Pak jsem překontroloval všechny okna. Pomalu se začínalo stmívat a já seděl za oknem a pozoroval zahradu. Nic se nedělo a za chvíli jsem už viděl jenom stíny. Mžoural jsem přes sklo a nic neviděl. A pak se to ozvalo přímo pod oknem. Málem mě ranilo. Vážně to nebyla žádná prdel! Je vám jasné, že jsem celou noc nespál? Čekal jsem na ranní paprsky jako na smilování boží. Pak začalo svítat. Z nejhoršího jsem venku, myslel jsem si. A pak na chodbě klaply dveře. V tu chvíli byste mi mezi půlky nestrčil ani cigaretové papírek. Přece jsem zamykal dveře! A pak jsem uslyšel takový šouravý pohyby po dlažbě. A zase ten tichej smích. Pak to přestalo. Deset, patnáct minut bylo ticho. Vytáhnul jsem z kuchyně dlouhý nůž, sebral odvahu a otevřel na chodbu. Dveře do zahrady byly otevřené. Opatrně jsem vyšel ven. Byl tam klid. Šel jsem kolem zdi a kryl si záda. Pak jsem to vzal obloukem okolo pařeníště. Uviděl jsem na cestičce ležet něco

černého. Popošel jsem k tomu. Krtek. Měl celej ten sametovej kožíšek slepený zaschlou krví. Rozhlídnul jsem se. Vedle na záhonku leželi dva kosi bez hlavy. Pevně jsem sevřel nůž a vletěl do pařeníště. Zrovna tam byly čtyři. Tři rajčata jsem rozsekal na místě. Čtvrtýmu se podařilo utýct. Naštěstí nejsou moc rychlí. Dohnal jsem ho u studny. Další jsem oddělal na kompostu. Já nevím, jestli jsem to přehnal s tím Nosovinem, nebo možná ta kombinace s granulema, fakt nevím. Dva dny a dvě noci mně trvalo, než jsem dostal všech šestnáct. Jedno se dokonce schovalo ve sklepě a za dalším jsem musel lézt na jabloň. Skončil jsem předevcírem v poledne. Byl jsem z toho úplně vyřízenej. A pak jsem se rozhodl, že pojedou za Karlem a pořádně mu rozbiju hubu. Vyrázil jsem na autobus. On bydlí o dvě stanice dál. Když jsem došel na zastávku, seděly tam dvě babky. Takový ty turistky. Kalhoty pod kolena, dlouhý ponožky, chlebníky. Tak jsme tam čekali spolu. Vytáhly si svačiny z těch chlebníků a začaly žvýkat. A pak jedna povídá té druhé:

Dej si rajče! A podává jí sáček.

Já mám jabko. Řekla druhá.

A ta první zase: Vezmi si rajče!

Kdepak, já tady mám jabko.

Dej si rajče, vyser se na jabko!

Pane inspektore, já... Nemohl jsem si pomoci. Prostě to nešlo. Neměla si s tím začínat!“

Detektiv Kovář pomalu položil tužku. Vypnul diktafon. Chytil se za hlavou a zaklonil se na židli. Zavřel oči a promluvil:

„Pane Víte, ... ehm... a můžete mně říct, co jako mám napsat do toho protokolu?“

Mlčel jsem. Policajt ne.

„Vy jste ale vážně případ!“

Zvednul se ze židle.

„Co já s váma mám dělat?“

Inspektor se chystal k odchodu. Ještě u dveří jsem ho ale zarazil:

„Můžete pro mě ještě něco udělat?“

„Ano?“

„Nešla by tam zařídit nějaká bezrajčatová dieta? Chápete...“

„Optám se.“

„Díky, jste vážně moc hodnej policajt.“

Tom Odpad

Dýmem: Jednoho krásného dne

Jednoho krásného dne potáhnou komunisti do hajzlu, říkávalo se za dob komunistické diktatury. Byla to věta reflektující zoufalství a beznaděj, protože se zdálo, že režim naditý tanky, raketami, dělostřeleckými granáty, bombardéry, stíhačkami, estébáky, milicionáři, esenbáky, kriminály, lágry a popravišti je neporazitelný.

Zvláště, svírá-li jej ve své železné opancéřované pěsti monstrum nazývané Sovětský svaz, které zabírá třetinu světa, cení na něj své zuby nukleárních raket a může nás rozmáčknot jako hmyz, kdykoli se mu zamane. A taky tomu tak činil.

A přesto, včera jsme završili stoletou existenci zločinecké organizace nazývané Komunistická strana, když se tato poprvé ve své historii nedostala do zákonodárního shromáždění naší země a zůstala stát před branami demokracie, neboť její volební výsledek se blíží nule.

A to přesto, že se ve volbách minulých spojila s estébáckým udavačem a komunistou Babišem a držela při životě jeho vládu, která zdevastovala naši zemi stamiliardovými dluhy úplně stejně, jako tomu učinili oni sami za dobu své neomezené vlády.

Proto navrhuji, aby se den 10. října stal památným dnem, ne-li státním svátkem, který by nesl v kalendáři název Krásný den. Tedy, aby si i budoucí generace připomínaly, že jsme se ráno 10. října 2021 probudili do onoho krásného dne, kdy komunisté odtáhli do hajzlu. A to na věčné časy a nikdy jinak.

Radujme se. Zbavili jsme se krvežíznivých upírů, kteří po desetiletí vysávali krev této země a její nejlepší děti posílali do koncentráků nebo na šibenice. Je ten krásný den, kdy říjnová příroda rozsvítila všechny své barvy na oslavu lidské svobody a raduje se s námi.

Jak ještě opojněji než kdy jindy dnes zní ono slovo: SVOBODA!

Pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí.

Je to její práce, budeme-li chtít.

A my chceme!

Miroslav Václavek

Podivuhodné necesty: Necestě to nedošlo

necestě nedošlo
že je o krok napřed
necesta stá
než mne přejde
dál točím se spirálou
teď ještě strefit se noci do noty
trefit se
dveřmi
co to se mnou jen udělala
trajektorie ze/mě?
co jsem jí udělal?!

necesto... co jsi to udělala
že netrefíš domů?
vezmi necesto své KDYBY a následuj mne

radost šlápla do chodidel nehorázná
jedna kapsa vysypaná
druhá prázdná
v tílku triku
vyšla si šlamastika ššš na špacír
až do oblak a tak...

KDYBY šla si svou cestou
což nejspíš beztak šla
od mala rozšlapaná š š š
KDYBY nebyla tak uchvatitelsky uchvatná
KDYBY vzala nohy na ramena
KDYBY cesta neodplouvala do hlubin
KDYBY neodmlouvala
KDYBY nebloumala
až byla celá ušlá
a byla v tom až po uši
ohluchla

KDYBY ten žár nechal se poučit
a zář nežárlila
byl by popel duhový?
KDYBY následek byl přistižen při nečinnosti
variabilní při
která kdyby tak věděla co vlastně chce
ihned by se nechala vyvlastnit...
přešla by to tichem po pěšině
do mlčení by skočila necestě

vkročila by jí do ústí
KDYBY byla přízpusobivá
KDYBY byla pře převychovatelná

KDYBY didaktika dala si říct
byla by vychvalováním
KDYBY to nebyla námitka
která se vydává za předchůdkyni chůze
KDYBY představa nebyla rekonstrukcí
kdyby spo/lačnost
nebyla prvopostelněspolečně dvojité slepá
KDYBY ocelová pěst pracující střídy
nebyla zas/lepená škrobem

KDYBY poezie vydala se prošlapanou cestou
sama by se pošlapala
a píseň by pošla
dříve než by počla
kdyby neměla srdce v hrdle
byla by vedle
zmizela by půdní prostora
erozí půdní by se propadla

KDYBY epilóg nebyl úvodníkem
smělost by osaměla
ani na krok by nesměla
z maštale doslovnosti
z ruky by jí nezobal
kdyby se schodek nevyšplhal
na schodiště až do mraků

KDYBY souznění
nebylo při přísouzený
KDYBY tomu bylo tak
jak to není
byl bych tak usouzený
KDYBY přírámek úzkosti
nebyl při o míru
KDYBY předmětem sporu nebyly chutě
KDYBY chůze měla ponětí o převýšení
KDYBY se ohleduplnost neotáčela zády
ne/hrnula by se vpřed
křižovatkou bezcestí

cesta tohoto KDYBY daleko nevede
navádí však dál
tato cesta není z tohoto světa
je to cesta světla
čarodějné děj dává
naddějinně jiné naděje
jinam jde...

kdož by který práskl do bot
kdyby té svůdnosti nebylo?
nesvedl by ani odejít...
ale tak to chodí
putování křivky ukrutné
krásky pře-bývá mezi rozcestníky
bože díky...
praskající polena pagody plápolavé pohody
plaší plaché poleší
nelze nedojít zde
ani jediná cihlička citu
tomu ne/ujde

ptá se směru
proč ho následuje
v protisměru
co tím sleduje?
o co si koleduje?
na co je ptá?
čím je hnán?
kdy už tam bude?
a až tam bude
kudy pak půjde?
kam tím ta cesta míří?
kdy ji to přejde?

kurník šopa
po průchodnosti ani stopa
po zakázaném jablku ani š
jen při příkázaném směru jízdy
a na odbočce stopka
dál nej(e)du...

Luboš Vlach

Důkazy: Festival Napříč – Konec léta

Foto na str. 10–11:

Festival Napříč – Konec léta u Skaláka proběhl jako obvykle na konci srpna na Skalákově mlejně. I když se lidi tuze báli bouřek a deště, tak nehřmelo, neblýskalo ani nepršelo. 1) The Wanted, 2) Družba Jihu a Severu, 3) Pohraniční družba, 4) archeologická kapela Typ Skršín, 5) Jiříkovo vidění, 6) Záviš. Na aparát bez hledáčku zachytil René Žárovka.

INZERCE:

Tel.: +420 542 210 46
info@jacobbbrno.cz
Brno, Jakubské náměstí 7

Jacob

Ať už Vás uchvátí naše skvělá poloha,
osobní přístup nebo jedinečné skloubení tradice a moderny,
jedno je jisté – už nikdy nebudete chtít jít jinam.

Zápisky básníka ulice:

Lidi z ulice mně v Brně říkají básničko

Neznají mě jménem stejně jako já často je. Vzpomínám na Ládu, často žebřával tam kde se Česká stéká v Joštovu. V kleče. Někdy přitom hrál na foukací harmoniku. Jednou mě poprosil o básničku. Ale ne ledajakou. Aby měla aspoň dvanáct slok. Byl hrdý na své muzicírování a říkal mi, že má elektronickou ladičku, která ho nenechá zahrát falešně ani tón. A jak se chlubil, chtěl mi ji také ukázat. Ale ať hledal po kapsách, jak chtěl, nemohl ji najít. „Vždyť tady byla,“ rozčiloval se. Nejspíš mu ji někdo během pár minut, kdy na ni nemyslel šlohl. A on pak řval a mlátil pěstmi kolem sebe do vzduchu a značení v bolesti, že ten nejcennější poklad, který mu dává punc hudebníka, a ne pouze žebřáka, už nemá.

Láda byl sluníčko. Bohužel sluníčko, které pilo. A i přes to nebo právě proto dovedl klečet i ve velkých mrazech s čapkou na dlažbě a s tváří směřující tam, kde se občas zableskla nějaká ta mince ze soucitu.

Občas jsem mu taky něco hodil A vždycky si pak chtěl poslechnout báseň, za kterou dovedl poděkovat, jak skoro nikdo jiný. Jeho kamarádi mi říkali, že to nevydržela játra. Poslední týden jsem ho na ulici vídal s tváří flekatou od popálenin. Mlel z posledního.

Na Marcela mám číslo, dal mi ho, když jsem ho naposled potkal na Mendláku. Už dávno není na ulici a má dokonce přítele, kterého mi nadšeně představil. Na Vánoce 2015 nás oba cesty svedly na Náměstí Svobody. Konaly s předvánoční trhy a já tam hledal jako básník zakázky, které mi měly se štěstím pokrýt nájem a on nejspíš nějaký nedopitý mošt obohacený rumem a zázvorem.

„Jé, báseň na počkání. Ale to bude asi něco stát,“ dodal smutně. „Můžete platit úsměvem,“ upozornil jsem ho.

Vyprávěl mi, že už byl mnohokrát ubytovaný v psychiatrické léčebně v Kroměříži. „Já jsem tam taky často jezdil, ale jen jako návštěva

za mámou.“ Našli jsme společné téma. Jeho tam prý měli hodně rádi a snad si ho i skoro vydržovali. Marcel je na kluky. Byl celkem odvážně oblečený. Na roční období i riziko, že mu do cesty vstoupí nějaký homofob. Po tom, co jsem mu ji odrecitoval a předal byl natolik nadšený, že odmítl zaplatit jen úsměvem, ale dokonce hledal, ve svém baťožu něco, co by mi mohl darovat. A našel. Krásnou zdobenou polévkovou lžící. „Radši si ji umyj, ale neboj se nejedl jsem s ní hlínu,“ říkal mi, když mi ji podával.

Tu lžici jsem dlouho opatroval jako talisman. Jednoho letního odpoledne, kdy jsem se chystal na cestu do Paříže, jsem na Marcela opět narazil u Grandu. Ptal se mě, jestli bych pro něho neměl náhradní trenky. Ty jeho se rozpadaly. A já se lekl, neboť jsem si uvědomil, že ač trenky mám složené v kufru, ta lžička, kterou mi kdysi daroval, je se všemi upomínkovými předměty od mých bývalých přítelkyň i s notebookem schovaná v baťožu, který jsem nechal ležet na tramvajové zastávce Bohunicích.

A jak to tak bývá, stejně jako ta Ládova ladička, už tam nebyl.

Mám na Marcela ještě jednu vzpomínku. V Lužánkách na něj nejspíš nějaká starostlivá mamina zavolala strážníky. Protože mu koukaly trochu půlky z povolených kraťasů. Měšťáci mu domlouvali, že stačí, když si je utáhne a natáhne na holou hrud ještě tričko. Ale najednou do něho vjela zlost na celou tu buzeraci a začal je častovat nadávkami. Dal se na útěk. Jeden ze strážníků na něj volá, že jestli ho ještě potká, tak si ho pěkně podá. Vlastně to bylo celé trochu komické. Utíkající Marcel, krokem jej pronásledující policisté. A ta obnažená zadnice, kterou na ně v nejvyšším opovržení vystrčil.

Šimon – básník ulice

Úhly pohledu:

Kdo třímá budoucnost naší země?

Nám, kteří nemáme rádi progresivní ultra-levici (proti levici jinak fakt nic nemám a jsem spíš středo-levicový) se často vysmívají, že jsme staří. Že nechápeme „nový svět“ a žijeme v minulosti.

K těmto volbám napsal známý Adam Nenadál z nezávislého vydavatelství Silver Rocket toto:

„Proč to hodím Zelenejm? To je asi jedno. Ale na téma propadlého hlasu chci říct, že jsem posledních cca 20 let nasranej/unavenej/volič/nevolič, co dávno ztratil veškerý iluze o „zhmotnění“ svýho názoru.“

Mně se tedy daleko starší a unavenější zdá Adam Nenadál, kterého k ultra-levici názorově řadím. Jeho hudbu mám rád, ale číst každý týden na twitteru jeho nářky nad všema, kdo nemají stejný názor jako on, mě opravdu bolí. Z jeho statusu číší smutek a rezignace. Neochota připustit si, že svět je o kompromisu. A nebude nikdy jen podle mě. Já se mnohokrát ve své volbě také zklamal, přesto si svého hlasu vážím tak, že bych jej nikdy nezahodil. Ano, dát jej straně, která se tam nedostane, je pro mě zahozený hlas.

Kdyby Nenadál volil SZ proto, že nemůže jinak, přišlo by mi to vzhledem k Babišovi jako špatná volba, ale chápal bych to. On ale volí tak nějak smutně, rezignovaně, z povinnosti.

Zkrátka představa, že centristé, pravičáci a konzervativci jsou ti staří, vymírající a unavení, je lež. Jestli něco fakt nemám rád, tak je to „klamstvo“, že mladá generace patří ultralevici, která jednou všechno změní. To je narativ, který neustále poslouchám. Od Kamila Fily, Alarmu a všech ostatních z téhle grupy. Čekání na lepší časy, až ODSáci vymřou. Ve skutečnosti tu máme mladé voliče všech stran a je naivní namlouvat si, že Trikolóru, KDU nebo ODS volí jen stará generace, která bude postupně vymírat. My jsme si také mysleli, že KSČM skončí už před mnoha lety. Pletli jsme se. Plete se i dnešní ultra-levice. Tož tak. (Asi je zbytečné psát, že jako centrista jsem ve volbách fandil oběma koalicím.)

Vojtěch Landa

DRÁŽÁK.CZ – RÁDIO SPODNÍCH PROUDŮ

NON-STOP PORCE MUZYKY, TEMATICKÝCH POŘADŮ A ZÁZNAMŮ AUTORSKÝCH ČTENÍ. STOVKY EMPÉTROJEK Z UNDERGROUNDOVÉ A ALTERNATIVNÍ SCÉNY. RÁDIO JE NEKOMERČNÍ PROJEKT AUTORŮ, KTEŘÍ NEJSOU ZASTUPOVÁNÍ OSA.

Mikyho zápisník:

Jako panáček...

Nedávno jsem si vyslechl hospodský rozhovor o tom, že neumíme na nemoci ani na oteplenou planetu. Že prý nás zahubí přemíra informací, média, sociální sítě, jednapanípovídala, a tak... Záplava informací, co se na nás valí ze všech stran, mnohonásobně převyšuje jakýkoliv dřívější počet zpráv, komentářů, hoaxů nebo obrázků. Nově je tu internet a jiné vymoženosti moderní doby. Ve většině zemí je možnost svobodně šířit informace. A ve většině zemí je svoboda šířit lži... Mezi informacemi zaujímají důležité místo zprávy o počasí. Zpravodajská rádia a televize ho nabízejí každou půlhodinu. Počasí – najdeme ho v počítači, na mobilu, na světelných tabulích zastávek MHD...

Předpovědi se snaží být co nejpodrobnější, nejpresnější, meteorologové na to mají ten největší super počítač ve státě (někteří jedinci přesto věří norské předpovědi, protože Noři mají počítač ještě větší...). Navzdory velikosti kompjüttru, prognózy, předpovědi většinou nevycházejí. Je mylné se domnívat, že povětrnost si dělá, co chce. Počasí se chová přesně tak, jak meteorologové řeknou. Problém je v tom, že naše republika je příliš rozsáhlá země. Nejen, že v Aši je jinak než v Jablunkově, ale často je u olomoucké hospody Ponorka úplně jiné počasí než v olomoucké části Neředín u krematoria (ale nebožtíkům to stejně nikdo neřekne, a tak je jim to jedno...). Můžeme konstatovat, že současní předvídači počasí poskytnou přesné informace o teplotách a povětrnostní situaci na Maledivách, An-

doře, San Marinu nebo Vatikánu. Ale počasí na Želetavě – Meziříčku se dá už jen přibližně odhadovat. Vše v rámci pravidla: „Vezmu si deštník, bude hezky a vedro, nevezmu si deštník, budou padat hovna s háčkama!“.

Často slyším kolem sebe povzdechy: „Jak jsme mohli žít bez...“. Ano, jako děti jsme žili „bez“! A holky byly taky často bez... Prostě jsme šli ven a někdy jsme zmokli... Nebo jsme postavili sněhuláka a ráno nebyl, roztál...

Lidé na venkově měli svá zaručená prognostická zařízení ohledně předpovědi počasí. Např. rosníčka v láhvi se žebříkem. Když lezla nahoru, bylo hezky. (Doufám, že Zelení a ochránci zvířat tohle dávno zakázali). Nebo skautský barometr současného počasí podle provázku: „Nevidím provázek – mlha nebo noc. Provázek visí svisle – bezvětrí. Provázek se mírně chvěje – vánek. Provázek se komihá ze strany na stranu – víchr. Provázek je mokrý – déšť. Provázek na zemi – zemětřesení!“

Doma jsme měli mezi okny domeček. Když bylo hezky, vylezla panenka. Když měl přijít déšť, krupobití, blesky, sníh, panenka zalezla, aby jí nezmokl účes, zkrátka žádná holka do nepohody, navoněná dáma. Prostě tak to chodí i v životě, do nepohody vylezl panáček.

Domeček nepřežil. Jako mladý zvědavý hoch jsem se snažil zjistit, jak to funguje a provedl demontáž. Při následující znovumontáži mi zbylo nějak navíc pět součástek. Myslím, že jsem to tenkrát svedl na mé mladší bráchy.

Ovšem myšlenky a kouzlo domečku zůstaly dodnes. Kdykoliv vylezu z domu, s nadšenou představou, že půjdu na hříby nebo ryby, přší. Chystám se navštívit nějaký festák, přší.

Chci navštívit další akce, festivaly, nebudou pod širým nebem, ale v klubech. Klidně, ať si padají „hovna s háčkama“, to nás přeci nemůže rozházet..., ani rozmočit!

Miky Marusjak, ilustrace Eva Macholánová

Svět podle Květuzora: Příhoda z planetária

Tak sem se rozhodl tej mojí hvězde kópit present a pořídil jí intimní kosmetiku na piču. Tu sem pro ňu vymyslel jako dárek, aby ji nesmrděla piča. A vona prostáčka mne na to povjedly *tys mi koupil intimní kosmetiku protože mi smrdí piča? Takže já smrdím?* Piča pohlóplená. Proč by sem jí asi jinak tu intimní sračku pořizoval? Chytračka. Pohlóplená. Příště dostane popelnic, ať si do ní radši zaleze a já nemosim poslouchat ty její módra. Zvukotesná popelnic. Beztak só to furt dovokola akurát pindy vo piči. Vona nejní chytrá ta moja hvězda a já su tomu rád, protože mám navrch. Jako inteligentně. Su chetré, nésu hlópe, hlópéch máme dost. Takže díky tej mojí chytrosti snadno dovedu vymyslet aňi originelního presenta, jako třeba posledně, když sem jí pořídil intimní kosmetiku na piču ve vobchode s intimní kosmetikó na piče. To bylo radostě. Jaskotala a šplíchala si furt z tej jahve tu kosmetiku na tu svó beraňicu a já bél tolik šťastné, jak povídala, jak mne miluje za ten originelní present, za tu intimní kosmetiku na piču. Třebas sme tagle seděli na gauči, já pěl cifko a čmódl duno a vona si šplíchala z tej jahve tu inimní kosmetiku na piču, co vode mne dostala jako dárek, na piču si ju šplíchala a běli sme voba tuze šťastní a já si neskromně meslím, že za to naše ščestí může ten můj nápad s tým dárkem, s tó jako intimní kosmetikó na piču, co sem jí jako já vjenoval darem.

A tak sem si samó radostó notoval tu hitůvku:

*Trampuju s trampolínou
mám repráky
onanuju nad
brobem Marie Pujmanové
poslouchám Depešáky*

A pak sem vo tym originelním dárku povjedel chlapom v hospode a ti kokoti čučeli s vtevřenéma chleběrňama, pajnž ňikdá žádně z nich vo intimní piční kosmetice neslyšel. No zas sem bél king. Jako dycky. A pak dondu tahle z paluše dom a tam hotové sňem čarodejňic z širokyho sósedstvi dovokola tej mojej hvězdy, co sedí v tym kruhu s vodhalenó beraňicó a demonstruje tým vyzobaným slípkám užiti tej jahve s intimní piční kosmetikó.

*A já si zas pomeslil:
Sboristky se kurví se sbormistry
ve sborovně
Ministr klátí ministranty
v Sokolovně
Sektáři lížou sekrety
sekretářek
Masochisti žerou ježky
Putina zas jedí plešky
Kdybych měl mň peněz
vypadám jak Vašut*

Za vokamih jahve koluje mezi týma prostáčkama, co jakživy nedostaly darem intimní kosmetiku na piču, pajnž ty jejich běčci akurát šecho proglgajó v knajpě. Chudery, no co vám mám k temu réct? Já su vlastně feministka jak piča, akurát nesmí bét doma smradu, co sme mňeli z tých kundísek plné parádní pokoj, kde sa přesplichávaly ty nádhery z tej jahve, co ta moja hvězda vode mne dostala jako dárek na vošetření smradu z piče. No a pak sem bél v řečech, v knajpě se mnó žádné slova nepromluvil, akurát že pře su strašná piča sem slýchal, že pře akurát doma slyšijá intimní kosmetika na piču a pře že by jim to ani mohlo pomoct na demencu. A já už aňi nevím, co si vo tym mám meslít. Pravda je ta, že sem ty jahve kópil, no kópil, anjel svaté mne jich kamijonom dovezl a poudal: *Květuzore, nebuď taková pičo!* a ten prst zvednul a zas tym kamijonem vodjel. Vlastně si nésu úplně jistě, že to bél anjel svaté, ale tolik sa mu ten kamijón lesknul, že to mosel bét anjel svaté.

Květuzor Škvírkó

Ears&Wind Records: Připravujeme na Vánoce 2021

DRŽÍME TI MÍSTO U STOLU

Dopisy Jaroslavu Eriku Fričovi do hradecké nemocnice

Dopisy přátel, které se dochovaly z období hospitalizace Jaroslava Erika Friče v hradecké nemocnici. Ivan Motýl, Jiří Bednář, Tomáš Haleš, Lábus, Yvell, Pavel Hruška, Mírek Fišmeister, Kuba Chrobák, Stáňa Schupplerová, Eva Klíčová, Vladimír Jaromír Horák, Patrik Linhart, Petra Pichlová, Fido, Jiří Váňa Stigen, Daniela Iwashita, Petr Hruška a další... Doplněno o unikátní archivní fotografie od malého Erika, přes Erika intelektuála, po Erika rockera, pořadatele a účastníka mnoha svérázných koncertů a festivalů.

Nahore jedna ze zamýšlených obálek s Erikem v Londýně během okupace ČSSR v roce 1968. Dole jedna z fotografií Libora Staujaníka.

ZÁVIŠ

Kniha veršů a textů, která měla vyjít již na podzim, nakonec vyjde v zimě. Bude bohatě ilustrovaná a prošípovaná zářymovaným Závišovým humorem. Pár ukázek:

Frída

Když se Frída napije
Tahá muže za pyje
Štamgasty je oblíbena
Tahle romantická žena

Necudná záležitost

Žádá dcera otce
Čerstvého důchodce
„Copak to děláš, tatínku?
Nesahej mi pod sukýnku!
Jako kdybys to nevěděl
Že jsi za to jednou seděl“

Obě knihy lze předobjednat

na redakčním e-mailu: igor.latal@hotmail.cz

nebo prostřednictvím e-shopu Dřevěná cikáda: www.drevenacikada.cz

Filmové okénko:

Bílý lotos

Seriál: White Lotus (režie: Mike White)

6dílný seriál o partě boháčů, kteří tráví týden na Havaji. Vzájemně se neznají, jejich epizody se sice lehce prolínají, ale víceméně jde asi o 4 paralelně vyprávěné příběhy, které se tu a tam prolínají. Nenechte se odradit tím, že tohle někteří kritici tlačí jako klasickou kritiku zlého bílého muže. Jasně, je tu sestava bílých

boháčů, z kterých si autor dělá prdel, ale to není to nic nového. Pro mě je asi nejzajímavější postava černošské studentky Pauly. Je přesnou metaforou současné americké levice. Věčně otrávená, mladá holka, která se nechá pozvat na dovolenou od rodiny své bílé kamarádky, aby potom pohrdala všemi kolem včetně své kamarádky (která taky není žádná sympatanda). Přesně v tom vidím některé americké aktivisty. Jak říká znuřená korporátní matka – úspěšná ředitelka: „Vy ve skutečnosti nechcete ten systém rozvrátit, nevádí vám, jen chcete lepší židli u stolu. To je celý.“ Krásná scéna je, když Paula přemlouvá svého havajského milence, aby kradl a pomstil tak ukradenou zem předků. Celý ten „sick“ koncept současné americké levice – dědičná vina za hříchy otců, my u nás to od komunistů dobře známe. Přitom trpí její havajský milenec vlastně? Je mladý, krásný, s tělem antickeho boha a po jeho boku je krásná holka. Akorát není bohatý, ale to není většina lidí, když je jim 20. Ten kluk žije sen většiny chlapců jeho věku. Přesto je tenhle hoch i Paula (překrásná

a chytrá dívka, která se chystá na univerzitu) z pohledu nové levice někdo, kdo strašně trpí. Kdo je utlačován. A měl by se těm bílým boháčům nějak pomstít. Ta věčná role oběti a snaha všechno hodit na bílého boháče je pro dnešní americkou levice příznačná. Perfektní seriál. Pokud vám teda nevadí, že v seriálu v podstatě není kladná postava.

Vojtěch Landa

Traumerův sloupek: Múza

Slunce už bylo téměř v úplňku, čímž zastínilo i Měsíc v jeho dráze. Hvězdy se před ním rozklepané strachem schovaly v krmelci, kde jim divoké a zvrhlé laně okusovaly jejich třpytivé paprsky. Byl den. Jasný a slunečný den. Vyložený parák všech paráků.

Ležel jsem na zádech, obalen žlutavým pískem na pláži a relaxoval. Kolem se potulovaly nářezový havaje, téměř všechny nahore bez, a já jsem byl rád, že mi pod plavkami nestoupl kolík. U mladého muže to může být ještě roztomilé, ale u padesátníka to zavání úchylností. Ležet na zádech je lepší než na břiše, protože při ležení na břiše mám díky prostorově rozměrnějšímu pupíku pocit, že se nechtěně pokouším o kočičí hrbet.

Bylo mi dost nudně a spavo, ale ne až tak nudně, abych stáhl plavky a trásl kolíkem na vyděšené ženy i neženy. Spíš mi bylo opravdu hlavně dost spavo, a tak jsem zavřel oči a v tu chvíli mi v klíně seděla havaj všech havajů, kočka jako hrom.

„Ahoj Hermane,“ zašeptala mi roztomilým chraplákem do ucha.

„Ahoj, kdo jsi?“ zeptal jsem se jí udiveně.

„Jsem tvoje básnická Múza Růžena, ale můžeš mi říkat Rose, to mám raději,“ odpověděla sladce zvucným a uklidňujícím tónem.

„Dobře Růžo, co tady děláš? Co ode mě chceš?“ ptal jsem se dál.

„Nic, Hermíčku, jen jsem tě přišla trošku potěšit a nahnat ti do hlavy něco nových nápadů. Nějaké ty hezké veršíky, co tak rád píšeš. Sáhni mi na kalhotky a uvidíš,“ řekla a já to prostě udělal a pocítil to, co jsem ještě nikdy nepocítil u žádné ženy. Bylo to neuvěřitelné, nadpozemské, boží. To nebyla žádná studna rozkoše, ale oceán vyplněných tužeb. Absolutní rozkoš. Tečka.

„No to je něco,“ vydechl jsem.

„To jsem ráda, že se ti to líbí. Tak si piš, dělej si poznámky, narvu ti to přímo do mozkových závitů, abys to nezapomněl. Nic z toho už nikdy nezapomeš. Ani jedno slovo,“ řekla a já cítil, jak se celé její tělo chvěje. Byla tak étericky rozechvělá, stejně jako étericky rozechvělá androidka Sirael.

„Můžeš ke mně sklonit hlavu?“ požádal jsem ji a ona to udělala a já jí začal prsty přejíždět po čele.

„Co to děláš?“ zeptala se.

„Hledám, jestli nemáš rohy,“ odpověděl jsem.

„Proč?“ vytřeštila oči.

„No, hledám, jestli nemáš rohy, protože ženská, která mi chce takhle myšlenkově poroučet, vlastně úplně vést mé myšlenky, to musí být naprostá kráva,“ vysvětlil jsem.

„Ty dobytku,“ rozčílila se, „co si o mě myslíš? Já přece nejsem žádná obyčejná ženská, ale tvoje Múza, a co si vlastně myslíš o sobě?“

„Docela nic. Jsem naprosto bez ambicí,“ prohodil jsem klidně.

„Tak se mi poddej. Můžu ti ho vykourit. Můžeš mě lízat. Můžeš se mnou vyzkoušet všechny polohy skutečné i neskutečné. Můžu ti zastrčit prstík do zadku, bude se ti to líbit. Můžeš úplně všechno,“ začala mi nabízet a já přitom líbal její bradavky a hladil její zadek a otevřel jsem oči a lidi na pláži kolem mne stáli v několika řadách a dívali se na mě vyděšeně, jak si držím kolík a slintám kolem sebe a zmítám se jako šílený v písku. Matky zakrývaly dětem oči, důchodkyně omdlávaly a ti nejdůležitější muži se snažili zabránit mi v mém počínání.

Z dálky jsem zaslechl sirény policejních vozů a bylo mi jasné, že budu mít zase chvíli času na psaní, ale nejdřív jako správný bard budu muset zodpovědět pár otázek přímo na tělo.

Moji mourkové a micinky, hned jak se mi podaří policistům vše zodpovědět, tak se za vámi vrátím v příštím sloupku tady v Uších & Větru.

I. K.

Uši a Větr

Dílna:

Martin Helán

Brněnský malíř, narozen ve Valticích roku 1985. Studoval na brněnské FAVU, ateliér Malířství – volná tvorba, pod vedením prof. Martina Mainera (nar. 1959) a později ateliér Intermédia – konceptuální tendence, pod vedením doc. Václava Stratíla (nar. 1950), se kterým založil v roce 2012 výtvarnou skupinu DUOBOYS, kde je základním konceptem otevřenost, humor, spolupráce na jednom díle, poznávání druhého v komunikaci a interakci při volné tvorbě. Typickým znakem Helánovy tvorby je tíhnutí k tradici expresivního malířství, kdy expresivitu chápe jako samotný tvůrčí princip sebevyjádření.

Václav Stratil a Martin Helán alias Duo Boys

Akce:

HOMÉR'S MEMORIAL

10. ročník

klub Unleaded Coffee, Brno, Hybešova 46

pátek 7. ledna 2022, 18 hod.

Pavel Homér Ambrož (12. srpna 1964 – 20. listopadu 2011, Brno). Básník, zakladatel kapel Lambrechtův psychometr a Idiot Crusoe. Aktivní člen kapely Já jsem poznal..., ovlivnil ale i další hudebníky, inspiraci v jeho textech našly kapely jako Čočka, Děti kapitána Morgana, Mira Kubín, Nic moc kvintet nebo Mongolovy městské sady. Homér, to je jedinečná figura brněnského undergroundu, fenomén. Proto Homér's Memorial. Od roku 2012.

podrobný program a eventuelní změny:

www.spodniproudy.cz

Předplatné:

Uši a Vítr vychází obvykle k příležitostným, výjimečným akcím 5× do roka:

01. Homér's Memorial – leden,

02. Festival spodních proudů – březen,

03. Krákor – červen,

04. Napříč – srpen,

05. Potulný Dělník – říjen.

Roční předplatné je 200 Kč (pět čísel).

Předplatitel automaticky dostává rozšířená čísla.

Cena normálního čísla je 30 Kč, cena rozšířeného čísla (s audio nebo knižní přílohou) obvykle 50–100 Kč.

Kontakt: igor.latal@hotmail.cz,

Archiv: spodniproudy.cz

Oheň na střeše:

Dánský konceptuální umělec Jens Haaning dostal od Muzea modreního umění v Aalborgu 1,8 mil. Kč na výrobu dvou obrazů, avšak dodal dva prázdné rámy s názvem "Sbal prachy a vypadni". Muzeum chce peníze zpět, avšak malíř opáčil: „Samozřejmě nebudu nic vracet. Umělecká práce je to, že jsem vzal peníze a nevrátím je.“ ●●● Komunistická vláda v Číně chce zakázat svým obyvatelům zpívat si v karaoke barech některé písně. Nutí provozovatele bonzovat sami na sebe: vadí zejména tato témata: ohrožování národní jednoty, suverenity a teritoriální integrity, poškozování národní cti, etnická nenávisť, propagace oplzlosti, hazardu, násilí a porušování státních nařízení ohledně náboženství. Mezi zakázané písničky patří třeba hity Nechci jít do školy nebo Prdění. ●●● Čína uvedla, že chce navázat přátelské vztahy s Tálíbanem. Na setkání s nimi se chystá i Rusko, to jako jedno z mála neevakuovalo své velvyslanectví v Kábulu. Pro Tálíbán jde o diplomatické vítězství, jelikož tyto politické velmoci tímto aktem uznaly politickou legitimitu Tálíbanu. ●●● A do třetice Čína: Vláda od 1. září 2021 omezuje čas, který děti smějí trávit hraním on-line počítačových her - má to být jen tři hodiny týdně večer ve vymezených časech - v pátek, víkendech či svátcích. ●●● Jihokorejští poslanci se budou zabývat návrhem, aby se okruh sexuálně motivovaných zločinů rozšířil i o „terorismus semenem“. Toho se dopouštějí muži, kteří třeba v metru vyvrcholí na cizí ženu a uspiní jí tím oblečením. Zákony nevyžádanou ejakulaci nepovažují za trestný čin a pachatelé dostávají tresty jen za poškození majetku oběti. Například jihokorejec, který ženě, jež neopětovala jeho lásku, a on jí za trest dával do kávy projímadlo, afrodiziaka, hlen i semeno, by již nebyl souzen za ublížení na zdraví, ale za terorismus semenem. ●●● Rumunský král Romů Daniel Cioaba zprovoznil vlastní kryptoměnu gipsycoin, jejímž cílem je usnadnit finanční transakce mezi Romy na celém světě. Počáteční cena je 0,00001 dolaru za 1 gipsycoin. ●●● Spencer Elden, dítě z kultovního alba Nevermind od kapely nirvana, žaluje kapelu kvůli dětské pornografii. Obžaloba uvádí, že „trvalá újma, kterou poškozený utrpěl, zahrnuje mimo jiné extrémní a trvalé emocionální utrpení s fyzickými projevy, narušení jeho přirozeného vývoje, dále pak ztrátu minulých i budoucích výdělků či ztrátu radosti ze života.“ Podle obžaloby byl totiž nucen zapojit se nahý do komerčních aktivit před dosažením věku osmnácti let a jeho rodiče nikdy nepodepsali souhlas s tím, aby fotografie byly použity komerčně. Obžaloba dále vysvětluje, proč k žalobě dochází až po 30 letech: „Obětí dětské pornografie může trvat, než porozumí svému traumatu a vypořádají rozsah škod způsobených materiálem.“ ●●● Abba ohlásila v září návrat na scénu. V listopadu má vyjít nová deska Voayage. Kapela bude živě vystupovat pouze jako hologramy, tzv. abbatar, mladší digitální obrazy členů kapely. Holoobraz byl u každé skladby snímán 160 kamerami po dobu 5 týdnů. ●●● „V těle je tma“, říká Kilián Nedory a potvrzuje to polská pacientka, která po letech vysoudila přes milion korun za nesprávnou anestezii během operace. Během operace přestaly zabírat prostředky k usnutí vědomí, avšak nadále účinkovaly látky ochromující svalstvo – po probuzení ji tak zaplavila vlna bolesti po dobu půl hodiny, než byla schopná dát najevo, že vše vnímá. ●●● Polská poslankyně PiS Marie Kurowské, členka parlamentní komise pro ochranu životního prostředí tvrdí, že je nutno kácet stromy, protože jak stárnou, ta přestávají produkovat kyslík a místo toho ho začnou vysávat z atmosféry. ●●● Za neobsazené byty by mohla vláda rozdávat pokuty ve výši tří až pěti tisíc za každý takový případ. Jedná se o návrh ČSSD, jen v Praze má být kolem 70 tisíc neobsazených bytů. ●●● Tálíbán zakázal holičům stříhat vousy. ●●● Několik vědeckých studií z Německa, Francie a z Izraele prokázalo, že kuřáci mají menší pravděpodobnost onemocnění covidem-19 než nekuřáci. Vědci z japonské Hirošimy dále zjistili, že karcinogenní polyaromatické uhlovodíky, obsažené v cigaretách, potlačují tvorbu ACE2 receptorů v buňkách prostřednictvím jiné molekuly, čímž chrání před infekcí. ●●● Indický ministr dopravy chce nahradit sirény sanitek zvuky tradičních nástrojů jako jsou flétna, tabla či harmonium. Podle něj by vyměnění klaksonů přispělo k harmoničtější dopravě a všudypřítomné klaksony by nerušily obyvatele při ranním cvičení pranájamy. ●●● Britští vědci našli v řece nedaleko místa konání světoznámého festivalu Glastonbury na jihu Anglie nebezpečně vysokou úroveň kokainu a MDMA. Drogy se do řeky Whitelake v hrabství Somerset dostaly kvůli návštěvníkům festivalu, kteří močili mimo toalety, čímž tak ohrožují ryby, především migrující úhoře. ●●● Rusko otestovalo hypersonickou střelu Zirkon, která je podle údajů uváděných ruskou armádou schopná dosáhnout až devítinásobku rychlosti zvuku a při doletu až 1000 kilometrů může zasahovat námořní i pozemní cíle. Patří k nové generaci ruských zbraní, které podle prezidenta Vladimíra Putina mohou zasáhnout jakýkoliv cíl na Zemi a proniknout americkou protiraketovou obranou. Střela byla odpálena z ponorky z hloubky 40 metrů pod hladinou a zasáhla 350 kilometrů vzdálený pozemní cíl na pobřeží Barentsova moře, přitom podle ministerstva obrany letěla rychlostí přibližně sedminásobku rychlosti zvuku. ●●● Norové natočili vlastní verzi pohádky Tři oříšky pro Popelku. ●●● V 75 letech zemřel brněnský výtvarník Jan Zuziak.

Φ&Γ

Tiráž: Uši a Vítr – noviny potulné akademie • založil J. E. Frič v roce 1996 • od r. 2012 vycházejí jako samizdat s pomocí Boží a přátel • redakce: Fido, Honza Bartoň, Milan Haußmann • přispěvatelé: Miky Marusjak, Květuzor Škvírkó, Vojtěch Landa, Ivosh Krejzek, Luboš Vlach, Šimon – básník ulice, Miroslav Václavěk, Tom Odpad, Václav Roháč, Mišel Zahradník